

ALS AFORES DE LA CIUTAT. SANT JOAN DESPÍ DURANT L'ÈPOCA ISABELINA

Alejandro Ros Mateos
Centre d'Estudis Santjoanencs

L'objectiu de la nostra comunicació és incidir en els efectes, tant directes com indirectes, de l'activitat política barcelonina en el Pla de Barcelona, concretament a través de l'estudi del cas de Sant Joan Despí durant l'època isabelina. Sant Joan Despí era durant la primera meitat del segle XIX un petit municipi agrícola. L'any 1830 comptava amb una població de 636 habitants, que el 1867 gairebé s'havien duplicat: 1094 habitants. La proximitat de Barcelona mediatitzava en gran mesura la vida santjoanenca. Les millors terres eren en possessió de burgesos barcelonins que les veien com una bona inversió.

La documentació conservada a l'Arxiu Històric Municipal de Sant Joan Despí (AHMSJD) és força heterogènia respecte al període.

Així, per exemple, la correspondència és bastant nombrosa durant el Trienni Liberal però s'interromp sobtadament el 1825.

Els anys 1842 i 1843, les revoltes populars barcelonines tenen els seus efectes a Sant Joan. Especialment interessant és el cas d'un *Padrón general de los refugiados en este pueblo por razón de las circunstancias*, fins ara inèdit, realitzat a instàncies de la Junta d'Armament, amb data de 17 d'octubre de 1843. El padró recull el nom, edat, professió i procedència de cent quaranta-cinc persones refugiades. La procedència de totes és Barcelona i la data d'arribada oscil·la entre el 30 de maig i el 20 d'octubre. S'ha de relacionar aquest èxode amb la Jamància, però encara no hem establert el motiu de la fugida dels refugiats. S'observen diversos grups familiars i les professions són prou heterogènies: des de militars i impressors fins a bataires i fusters. Documents conservats a l'Arxiu Històric de Sant Feliu de Llobregat permeten completar aquesta informació ja que ens indiquen que el padró s'efectuà a instàncies de la Junta de Armamento y de Defensa de Barcelona.

A partir de 1844 l'AHMSJD deixa entreveure un reforçament de l'administració municipal, que es reflecteix en l'augment de la correspondència i en una major sistematització de la vida consistorial. També és possible seguir l'evolució dels consistoris a través dels resultats electorals.

Tanmateix, l'actuació de les guerrilles carlines a Sant Joan Despí no és tan important com a d'altres municipis del Baix Llobregat, i no hi ha incidents remarcables.